

Begeleiding van dove kinderen bij cochleaire implantatie: een verhalend-ethische analyse

C.C. Wever

Sinds cochleaire implantatie eind jaren '80 als behandeling van pre-linguaal dove kinderen werd geïntroduceerd, woedt wereldwijd een verhitte discussie rondom de morele merites van deze medische interventie. Vooral dove volwassenen verwijten de medische gemeenschap kortzichtigheid en onzorgvuldig handelen. Hoe men het ook wendt of keert, de centrale idee achter cochleaire implantatie is dat een doof kind baat heeft bij het zich machtig maken van de gesproken taal, een visie die echter op gespannen voet staat met de emancipatie-gedachte die bij veel 'cultureel' dove volwassenen leeft. Naast deze 'cultuur' kritiek heerst ook de skepsis. Refererend aan de ervaringen uit het verleden, waaruit is gebleken dat het aanleren van gesproken taal voor de overgrote meerderheid van dove kinderen feitelijk Sisiphus arbeid is, menen velen dat cochleaire implantatie de stille hoop van ouders opnieuw zal aanwakkeren terwijl de resultaten ook nu weer zullen tegenvallen. Dit proefschrift analyseert de discussie rondom cochleaire implantatie aan de hand van diepte-interviews met ouders van dove kinderen. Het bespreekt de emoties rond de diagnose, de dilemma's ten aanzien van het kiezen van een onderwijs methode, de motieven om voor of tegen cochleaire implantatie te kiezen en de invloed van dovenscholen op dit geheel. Het analyseert eveneens de validiteit van de voorgenoemde 'cultuur' kritiek aan de hand van de casus van ethnische minderheden. Als resultaat

wordt een ethisch raamwerk aangereikt waarbinnen cochleaire implantatie op een redelijke wijze gewogen kan worden. Geconcludeerd wordt dat de cultuur kritiek op zich waardevolle inzichten biedt en een krachtig politiek instrument kan zijn in een tijd waarin het dovenonderwijs wereldwijd in transitie is. Buiten dit kader is de zeggingskracht van deze visie echter beperkt en kan aldus niet worden opgevat als een alomvattende ideologie waarbinnen het belang van dove kinderen zonder meer kan worden geplaatst. Gesproken taal is een waardevolle investering voor dove kinderen indien dit redelijkerwijs kan worden gerealiseerd. Aldus dient de discussie rondom cochleaire implantatie zich te verlossen van ideologische schisma's en zich te richten op het individueel gewogen belang van dove kinderen. Een goede samenwerking tussen dovenscholen, ouders en implantatie-teams is hierbij van prominent belang.

C.C. Wever
UMC St Radboud
Keel- Neus- en
Oorheelkunde
Postbus 9101
6500 HB Nijmegen

Samenvatting van het proefschrift: 'Parenting Deaf Children in the Era of Cochlear Implantation: a narrative-ethical analysis'

Verdedigd op 11 juni 2002 te Nijmegen

Promotor: Prof. Dr. P. Van den Broek (KUN)

Co-promotor: Dr. A. K. Oderwald (VUA)